

КРИЗА РІВНЯ ДОВІРИ ГРОМАДЯН ДО ВЛАДНИХ ІНСТИТУТІВ УКРАЇНИ

Колесник Юлія

Здобувач освітнього ступеня "бакалавр"

Спеціальності 052 "Політологія"

kolosnyk_i@donnu.edu.ua

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ВСТУП. Криза політичної довіри, набираючи масштабності, створює серйозну загрозу стабільності політичної системи, розвитку демократичних процесів і соціальному добробуту громадян. Недовіра до владних структур може призвести до втрати легітимності влади, зростання корупції, безладу та невпевненості громадян у майбутньому. Цей факт підкреслює необхідність вивчення та аналізу причин і наслідків низького рівня довіри до соціально-політичних інститутів українського суспільства.

Дослідження кризи довіри до суспільно-політичних інститутів України є важливим для подальшого розвитку країни. Враховуючи складність проблеми та її масштабність, необхідно враховувати різні аспекти та взаємозв'язки, а також розробляти комплексні стратегії подолання цього явища. Це дослідження є спробою зробити внесок у розуміння проблеми та розробку практичних рекомендацій щодо підвищення рівня довіри до суспільно-політичних інститутів в Україні.

Ключові слова: криза політичної довіри, стабільність політичної системи, розвиток демократичних процесів

МЕТОДОЛОГІЯ. Методи дослідження включають аналіз даних, з метою розуміння ситуації та виявлення основних тенденцій. Також проводилось вивчення наукової літератури та інших джерел для збагачення теоретичного базису та використання практичного досвіду у вирішенні проблеми. Додатково, реалізувався збір первинних даних через проведення емпіричних досліджень, включаючи опитування громадян

Гіпотеза: В умовах нестабільності політичної системи рівень довіри до суспільно-політичних інститутів України буде залежати ряду внутрішніх детермінаційних факторів управління.

ОСНОВНИЙ ВИКЛАД МАТЕРІАЛУ.

Дослідження ґрунтується на таких теоретичних положеннях:

- Теорія демократії та легітимності влади: Досліджується зв'язок між довірою до влади та демократичними принципами, а також вплив легітимності влади на рівень довіри.
- Теорія корупції та її вплив на довіру: Аналізується вплив корупції на рівень довіри до влади, а також механізми, через які корупція підриває цю довіру.
- Теорія стримувань і противаг у політичній системі: Досліджується роль системи стримувань і противаг у запобіганні зловживанням владою та укріпленні довіри до влади.

Об'єкт дослідження: Криза довіри до владних інститутів в Україні.

Джерела інформації: дані опитувань громадян, звіти антикорупційних організацій, наукові статті, книги та інші публікації з питань демократії, корупції та політичних реформ.

Методи дослідження: аналіз даних, вивчення літератури, проведення емпіричних досліджень.

Зроблено висновки щодо причин кризи довіри:

Неефективність боротьби з корупцією, недостатня прозорість та підзвітність влади, відсутність механізмів реальної участі громадян у прийнятті рішень.

Узагальнення: Результати дослідження свідчать про те, що криза довіри до влади в Україні є серйозною проблемою, яка потребує комплексного вирішення. Запропоновані шляхи подолання кризи довіри потребують системних політичних реформ та активної участі громадян.

Щоб подолати кризу довіри до суспільно-політичних інститутів в Україні та збільшити довіру до влади, необхідно:

1. Боротьба з корупцією: здійснити об'єктивний конкурсний добір працівників НАБУ, прокурорів САП та суддів Вищого антикорупційного суду, розпочати реформу судово-експертної служби, усунути суперечності в кримінальному законодавстві та забезпечити розгляд кримінальних справ у розумні строки.
2. Ефективне використання активів корупціонерів та поплічників російської агресії: провести незалежний аудит діяльності АРМА, удосконалити конфіскаційні механізми, реформувати Рахункову палату та Держаудитслужбу.
3. Залучення громадян до політичного процесу: сприяти активній участі громадян та організацій громадянського суспільства в політичному процесі через моніторинг та контроль за урядовими діями, створити сприятливе середовище для електронної участі громадян.
4. Соціально-економічні заходи: реалізувати програми покращення рівня життя внутрішньо переміщених осіб та військових, забезпечити доступ до житла, медичних послуг, освіти та інших соціальних послуг для цих груп, надати фінансову допомогу для реінтеграції та адаптації до нових умов, а також розвитку деокупованих територій.

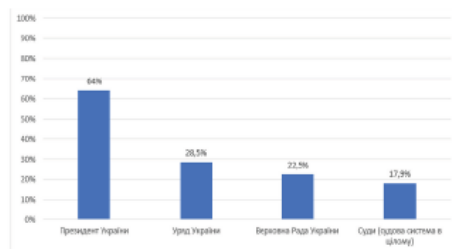

Рис. 1- Рівень довіри до владних інститутів України [7].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Забавська Х. Система стримувань і противаг як атрибут демократії: політологічний аналіз. Електронний науковий архів Науково-технічної бібліотеки Національного університету "Львівська політехніка". 2018. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unir_2015_27_12
2. Індекс сприйняття корупції у світі - 2023. Transparency International Ukraine. URL: <https://cpi.ti-ukraine.org/>
3. Tackling the crisis of democracy, promoting rule of law and fighting corruption. Transparency.org. URL: <http://surl.li/mlby>
4. Transparency International. URL: <https://www.transparency.org/en>
5. Yanis Yansons. View of E-Democracy in Ukraine: Condition and Development Taking Into Account European Experience. Scientific Route. URL: <http://surl.li/roizp>
6. Олійник В. Почути не всіх. Чому президент Зеленський не реагує на інструмент петицій? Громадський рух «Чесно». URL: <https://www.chesno.org/post/5850/>
7. Оцінка громадянами ситуації в країні та дій влади. Довіра до соціальних інститутів, політиків, посадовців та громадських діячів (січень 2024р.). Центр Разумкова. URL: <http://surl.li/qgndf>